

SHABBAT HAGADOL 5781

From **Serpent** *to* **Staff** *and back again?!?*

Rabbi Moshe Shulman
Shabbat Parshat Vayikra
@ 5:15 pm | In Person
Young Israel of St. Louis

Repeated over Zoom
Sunday 3.21.21
10:30 - 11:45 am CST

Zoom Information
ID: 867 4934 9366
Passcode: 273592

From Serpent to Staff and Back Again?!?

ובאתות - זה המטה, כמה שנאמר: ואת המטה הזה תקח בידך, אשר תעשה בו את האתות. רבי יהודה היה נוהג בהם סמנים: דצ"ף עד"ש באח"ב

Exodus 4

1 Moses answered and said: 'But, behold, they will not believe me, nor hearken unto my voice; for they will say: The LORD hath not appeared unto thee.' 2 The LORD said unto him: 'What is that in thy hand?' And he said: 'A rod.' 3 He said: 'Cast it on the ground.' And he cast it on the ground, and it became a serpent; and Moses fled from before it. 4 the LORD said unto Moses: 'Put forth thy hand, and take it by the tail--and he put forth his hand, and laid hold of it, and it became a rod in his hand-- 5 that they may believe that the LORD, the God of their fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, hath appeared unto thee.' 6 the LORD said furthermore unto him: 'Put now thy hand into thy bosom.' And he put his hand into his bosom; and when he took it out, behold, his hand was leprous, as white as snow. 7 And He said: 'Put thy hand back into thy bosom.--And he put his hand back into his bosom; and when he took it out of his bosom, behold, it was turned again as his other flesh.-- 8 it shall come to pass, if they will not believe thee, neither hearken to the voice of the first sign, that they will believe the voice of the latter sign. 9 it shall come to pass, if they will not believe even these two signs, neither hearken unto thy voice, that thou shalt take of the water of the river, and pour it upon the dry land; and the water which thou takest out of the river shall become blood upon the dry land.' 10 Moses said unto the LORD: 'Oh Lord, I am not a man of words, neither heretofore, nor since Thou hast spoken unto Thy servant; for I am slow of speech, and of a slow tongue.'

20 Moses took his wife and his sons, and set them upon an ass, and he returned to the land of Egypt; and Moses took the rod of God in his hand. 21 The LORD said unto Moses: 'When thou goest back into Egypt, see that thou do before Pharaoh all the wonders which I have put in thy hand; but I will

1. שמות פרק ד

(א) ויַעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא יֵאֱמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְקוֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֱלֹהֶיךָ ה' (ב) וַיֹּאמֶר אֵלָיו ה' מִזֶּה מָה זֶה בְיָדְךָ וַיֹּאמֶר מִטָּה: (ג) וַיֹּאמֶר הַשְּׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיִּנָּס מֹשֶׁה מִפָּנָיו: (ד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וַיֶּאֱחָז בְּזָנְבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּחְזַק בּוֹ וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ: (ה) לְמַעַן יֵאֱמִינוּ כִּי נִרְאָה אֱלֹהֶיךָ ה' אֶל־לֵהִי אֲבֹתָם אֶל־לֵהִי אֲבָרְהָם אֶל־לֵהִי יִצְחָק וְאֶל־לֵהִי יַעֲקֹב. (ו) וַיֹּאמֶר יִקְוֶה לוֹ עוֹד הֲבֵא נָא יָדְךָ בְּחִיקְךָ וַיִּבֵּא יָדוֹ בְּחִיקוֹ וַיּוֹצֵאֵהוּ וַהֲנִיחֵהוּ יָדוֹ מִצַּרְעַת פְּשֶׁלַג: (ז) וַיֹּאמֶר הַשֵּׁב יָדְךָ אֶל חִיקְךָ וְשֵׁב יָדוֹ אֶל חִיקוֹ וַיּוֹצֵאֵהוּ מִחִיקוֹ וַהֲנִיחֵהוּ שָׁבָה כַּבְּשָׂרוֹ: (ח) וַהֲנִיחֵהוּ אִם לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקוֹל הָאֵת הָרִאשׁוֹן וְהָאֱמִינוּ לְקוֹל הָאֵת הָאַחֲרוֹן: (ט) וַהֲנִיחֵהוּ אִם לֹא יֵאֱמִינוּ גַם לְשֵׁנֵי הָאֵתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקוֹלְךָ וְלִקְוֹת מִמִּימֵי הַיָּאֵר וְשִׁפְכֶת הַיַּבְשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן הַיָּאֵר וְהָיוּ לְדָם בַּיַּבֵּשֶׁת: (י) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יִקְוֶה בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי גַם מִתְמוּל גַּם מִשְׁלֵשׁ גַּם מֵאֵז דְּבָרְךָ אֶל עַבְדְּךָ כִּי כָבֵד פֶּה וְכָבֵד לָשׁוֹן אֲנֹכִי: ...

(כ) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בָּנָיו וַיִּרְכָּבֵם עַל הַחֲמֹר וַיֵּשֶׁב אַרְצָה מִצְרַיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת מִטָּה הָאֶל־לֵהִים בְּיָדוֹ: (כא) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּלִבְתְּךָ לְשׁוּב מִצְרַיִמָּה רֵאֵה כָּל

harden his heart, and he will not send forth the people.”

Shemot Rabbah VIII:1

One must not make use of the sceptre of a mortal king, but God handed His sceptre to Moses, as it says: And Moses took the rod of God in his hand (Ex. IV, 20)

Shemot Rabbah V:6

SEE THAT THOU DO BEFORE PHARAOH ALL THE WONDERS, etc. (IV, 21). To which of the wonders did He refer? Should you say to the serpent, to the leprosy, or the blood, well, did not God tell him to perform these wonders only before Israel? Moreover, we do not find that Moses performed these wonders before Pharaoh? The meaning of ALL THE WONDERS WHICH I HAVE PUT IN THY HAND (ib.) is the rod on which were inscribed the Ten Plagues, for it had inscribed upon it the abbreviations De Za K, 'a Da SH Be'a Ha B. God said unto him: 'These are the plagues which I have put in thy hand; do them before Pharaoh with this rod.'

Mishnah Avoth 5:6

Ten things were created on the eve of the sabbath at twilight, and these are they: [i] the mouth of the earth, [ii] the mouth of the well, [iii] the mouth of the she-ass, [vi] the rod [of mooses...]

Pirkei D'Rebbi Eliezer ch 39

Rabbi Levi said: That staff that was created at twilight was given to Adam from the Garden of Eden, and Adam gave it to Chenoch, and Chenoch gave it to Noach, and Noach to Shem, and Shem gave it to Abraham, and Abraham to Isaac, and Isaac to Jacob, and Jacob brought it down to Egypt and gave it to Joseph his son. When Joseph died, and his home was pillaged, it was placed in the palace of

הַמִּפְתִּים אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְיָדְךָ וְעָשִׂיתָם
לִפְנֵי פָרְעָה וְאֲנִי אֶחְזֹק אֶת לְבוֹ וְלֹא
יִשְׁלַח אֶת הָעָם :

2. שמות רבה ח"ה א ויהי ביום
מלך בשר ודם אין משתמשין
בשרביטו, והקב"ה מסר שרביטו
למשה, שנאמר וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת מִטֵּה
הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ (/ שמות / ד')

3. שמות רבה (שנאן) פרשה ה:ו
רָאָה כָּל הַמִּפְתִּים ... (/ שמות / ד'). על
אלו מופתים אמר? אם תאמר על
הנחש והצרעת והדם - אותם ניסים
לא אמר לו הב"ה אלא לישראל.
ועוד, לא מצינו שעשה משה אותם
האותות לפני פרעה. אלא מהו כל
המפתים אשר שמתו בידך? זה
המטה שהיו כתובים עליו עשר
מכות נוטריקון: דצ"ך עד"ש
באח"ב. אמר לו הב"ה: אלו המכות
אשר שמתו בידך, עשה אותם לפני
פרעה על - ידי המטה הזה.

4. משנה אבות ה:ו
עשרה דברים נבראו בערב שבת בין
השמשות ואלו הן: פי הארץ ופי
הבאר ופי האתון... והמטה...

5. פדר"א (פ"ל ד"ה ירידה)
ר' לוי אומ' אותו המטה שנברא בין
השמשות נמסר לאדם הראשון מגן
עדן ואדם מסרו לחנוך וחנוך מסרו
לנח ונח לשם ושם מסרו לאברהם
ואברהם ליצחק, ויצחק ליעקב
ויעקב הוריד אותו למצרים ומסרו
ליוסף בנו, כשמת יוסף ושללו ביתו

Pharaoh, and Jethro was one of the Egyptian Magicians. He saw the staff and the signs carved on it, and desired it in his heart. He took it and planted it in his garden, and no one could approach it again. When Moses came into his home, he entered Jethro's garden and saw the staff, read the signs carved on it, stretched forth his hand and took the staff. Jethro saw Moses [do this] and said: "this is destined to redeem Israel from Egypt."

נתנה בפלטרין של פרעה והיה יתרו אחד מחרטומי מצרים וראה את המטה ואת האותות אשר עליו וחמד אותו בלבו ולקחו והביאו ונטעו בתוך הגן של ביתו ולא היה אדם יכול לקרב אליו עוד, כשבא משה לתוך ביתו נכנס לגן ביתו של יתרו וראה את המטה וקרא את האותות אשר עליו ושלף ידו ולקחו, וראה יתרו למשה ואמר זה עתיד לגאול את ישראל ממצרים

The Staff of Moshe & Aharon	
1. סנה שמו' ד: ג מטה משה	(ב) ויאמר אליו ה': מה זה בידך ויאמר מטה: (ג) ויאמר השליכהו ארצה וישליכהו ארצה ויהי לנחש...
2. בדרך ד: כ-כא מטה האלקים	(כ) ... וישב ארצה מצרים ויקח משה את מטה האלהים בידו: (כא) ויאמר ה' אל משה בלכתך לשוב מצרימה ראה כל המפתים אשר שמת בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם:
3. התנין ז: ט-יב מטה אהרן!	(ט) כי ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל אהרן קח את מטף והשלף לפני פרעה יהי לתנין: (י) ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה ה' וישלף אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין: (יא) ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן: (יב) וישליכו איש מטהו ויהיו לתנינים ויבלע מטה אהרן את מטתם:
4. דם ז: טו, יט-כ 1. מטה משה = מטה אהרן! 2. נטה ידך = במטה!	(טו) לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך: ... (יט) ויאמר ה' אל משה אמר אל אהרן קח מטף ונטה ידך על מימי מצרים... ויהיו דם ... (כ) ויעשו כן משה ואהרן כאשר צוה ה' ויגרו במטה ויך את המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם:
5. צפרדע ח: א-ב מטה אהרן	(א) ויאמר ה' אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך במטף על הנהרות ... והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים: (ב) ויט אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע ...

<p>(יב) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֲמַר אֶל אֶהֱרֹן נָטָה אֶת מִטְדָּךְ וְהִדָּאת עַפְר הָאָרֶץ וְהִיָּה לְכֶנֶם בְּכָל אָרֶץ מִצְרָיִם: (יג) וַיַּעֲשׂוּ כֵן וַיִּט אֶהֱרֹן אֶת יָדוֹ בְּמִטְהוֹ וַיִּדָּאת אֶת עַפְר הָאָרֶץ וַתְּהִי הַכֶּנֶם... (כב) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה נָטָה אֶת יָדְךָ עַל הַשָּׁמַיִם וַיְהִי בָרָד... (כג) וַיִּט מֹשֶׁה אֶת מִטְהוֹ עַל הַשָּׁמַיִם וְהוּ' נָתַן קִלְת וַיִּבְרַד וַתִּהְלַךְ אִשׁ אֶרְצָה וַיִּמְטֵר ה' בָּרָד עַל אָרֶץ מִצְרָיִם:</p>	<p>6. כנים ח:יב-יג מטה אהרן</p>
<p>(יב) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה נָטָה אֶת יָדְךָ עַל הַשָּׁמַיִם וַיְהִי בָרָד... (כג) וַיִּט מֹשֶׁה אֶת מִטְהוֹ עַל הַשָּׁמַיִם וְהוּ' נָתַן קִלְת וַיִּבְרַד וַתִּהְלַךְ אִשׁ אֶרְצָה וַיִּמְטֵר ה' בָּרָד עַל אָרֶץ מִצְרָיִם:</p>	<p>7. ברד ט:כב-כג מטה משה!</p>
<p>(יב) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה נָטָה אֶת יָדְךָ עַל אָרֶץ מִצְרָיִם בְּאֶרְבֶּה ... (יג) וַיִּט מֹשֶׁה אֶת מִטְהוֹ עַל אָרֶץ מִצְרָיִם וְהוּ' נִהַג רוּחַ קָדִים בְּאָרֶץ כָּל הַיּוֹם הַהוּא וְכָל הַלַּיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים נָשָׂא אֶת הָאֶרֶב:</p>	<p>8. ארבה י:יב-יג מטה משה!</p>
<p>(כא) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה נָטָה יָדְךָ עַל הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֲשֵׁךְ עַל אָרֶץ מִצְרָיִם וַיִּמַּשׁ חֲשֵׁךְ: (כב) וַיִּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֲשֵׁךְ אַפְלָה בְּכָל אָרֶץ מִצְרָיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים:</p>	<p>9. חשך י:כא-כב מטה משה</p>
<p>(טז) וַאֲתָה הָרַם אֶת מִטְדָּךְ וַיִּטָּה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וַיִּבְקַעְהוּ וַיִּבְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֵּשׁה: ... (כו) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה נָטָה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וְנִשְׁבּוּ הַמַּיִם עַל מִצְרָיִם עַל רֶכְבּוֹ וְעַל פָּרְשָׁיו: (כז) וַיִּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וַיִּשָּׁב הַיָּם ...</p>	<p>10. ים סוף יד:טז, כו-כז מטה משה</p>
<p>(ה) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וְקַח אֶתְךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִטְדָּךְ אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ: (ו) הִנְנִי עֹמֵד לִפְנֵיךָ שָׁם עַל הַצּוּר בְּחָרֵב וְהִכִּיתָ בְּצוּר וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשִׁתְהָ הָעָם וַיַּעֲשׂ כֵן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:</p>	<p>11. רפדים יז:ה-ו מטה אהרן = מטה משה!!</p>
<p>(ט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָשֶׁע בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הַלְחֵם בְּעַמְלָק מִחַר אֲנָכִי נָצַב עַל רֹאשׁ הַגְּבָעָה וּמִטָּה הָאֵל לַהִיִּם בְּיָדִי:</p>	<p>12. עמלק יז:ט מטה האלקים</p>

Ibn Ezra Exodus 4:20

[Scripture] calls the staff ‘the staff of G_d’ because of the signs inscribed therein. And the ‘Staff of G_d’ is the ‘Staff of Moses’ and is the ‘Staff of Aaron’, for it was in his hands when it was used for the signs...

6. ראב"ע שמות ד:כ

ואמר על המטה 'מטה הא_להים', בעבור האות שנעשה בו. ומטה הא_להים הוא מטה משה והוא מטה אהרן, כי בידו היה כאשר עשה בו האותות

Tanchuma Exodus 20

The Holy one blessed be He said to him: you say that my children are not believers, but they are believers children of believers, *And it shall come to pass, if they will not believe also these two*

7. תנחומא פרשת שמות סימן כ

אמר לו הקדוש ברוך הוא מה זה בְּיָדְךָ וגוי' (שמות ד'), וַיֹּאמֶר הַשְּׁלִיכְהוּ אֶרְצָה וגוי' (שם). א"ל אתה אומר לשון הרע על בני, מה הנחש שאמר לשון הרע, והלקייתי אותו בצרעת, אף אתה הִבַּא נָא יָדְךָ בְּחִיקְךָ וַיִּבֵּא יָדוֹ בְּחִיקוֹ

signs... The Holy One blessed be He hinted to him, saying: 'from where will you get yours?' from the water', as it says *that you shall take of the water of the river...* R' Shmuel son of Nehemia said: a hint to you and that you will get yours from the water, as it says: *shall we fetch you water out of this rock?*

וַיּוֹצֵאָהּ וְהִנֵּה יָדוֹ מְצַרְעַת פְּשָׁלָג: (שם), א"ל הקב"ה אתה אומר על בני שאינם מאמינים, והם מאמינים בני מאמינים, וְהִיָּה אִם לֹא יִצְמְחוּנוּ גַם לְשָׁנֵי הָאֵתוֹת הָאֵלֶּה (שמות ד' ט), רמו לו הקב"ה רמו, א"ל מהיכן את נוטל שלך מן המים, שנאמר וְלָקַחְתָּ מִמֵּימַי הַיָּאֵר (שמות ד') . אמר ר' שמואל בר נחמיה רמו לך שאת נוטל את שלך מן המים, שנאמר הַמֶּן הַסֵּלַע הַזֶּה נוֹצֵיא לָכֶם מַיִם (במדבר כ' י) .

Numbers 20

7 And the LORD spoke unto Moses, saying: 8 'Take the rod, and assemble the congregation, thou, and Aaron thy brother, and speak ye unto the rock before their eyes, that it give forth its water; and thou shalt bring forth to them water out of the rock; so thou shalt give the congregation and their cattle drink.' 9 And Moses took the rod from before the LORD, as He commanded him. 10 And Moses and Aaron gathered the assembly together before the rock, and he said unto them: 'Hear now, ye rebels; are we to bring you forth water out of this rock?' 11 And Moses lifted up his hand, and smote the rock with his rod twice; and water came forth abundantly, and the congregation drank, and their cattle. {S} 12 And the LORD said unto Moses and Aaron: 'Because ye believed not in Me, to sanctify Me in the eyes of the children of Israel, therefore ye shall not bring this assembly into the land which I have given them.'

Rashi Numbers 20:12

For had a spoken to the rock and it had brought forth water the Holy One, blessed be He, would have been sanctified before the whole congregation, since the people would have said: "if even this rock, which does not hear and does not speak, nonetheless obeys the command of the Holy One, blessed be He, how much more so should we obey His commands!"

8. במדבר כ'

(ז) וַיִּדְבַר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ח) קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם: (ט) ויקח משה את המטה מלפני ה' פֶּאֶשֶׁר צִוְּהוּ: (י) ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר להם שִׁמְעוּ נָא הַמְרִים הַמֶּן הַסֵּלַע הַזֶּה נוֹצֵיא לָכֶם מַיִם: (יא) וירם משה את ידו ויד את הסלע במטהו פֶּעַמַיִם ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם: ס (יב) ויאמר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן יַעֲן לֹא אֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת הַקְּהֵל הַזֶּה אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם:

9. רש"י במ' כ' יב

להקדישני - שאילו דברתם אל הסלע והוציא הייתי מקודש לעיני העדה ואומרים מה סלע זה שאינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרנסה מקיים דבורו של מקום, קל וחומר אנו:

Nachmanides Numbers 20:8

These words do not clarify the matter. For since God had commanded: *take the rod*, it implied that he should smite with it, for had He only wanted that he should speak to it, what is the point of this rod in his hand? Similarly, with the plagues in Egypt where he said, *and the rod which was turned to a serpent shall thou take in thy hand* it was in order to smite with it; and sometimes he said, *stretch forth thy hand*, when the meaning is: "to smite with the rod," since Scripture writes briefly when the subject matter is self-understood. Moreover, the miracle is no greater through speech than through smiting, for as far as the rock is concerned both are equal.

Maimonides 8 Chapters (ch 4)

Now Rabbeinu Rabbi Moshe [ben Maimon] advance the following reasoning, and explained "that the sin of Moses our teacher, of blessed memory, consisted of tending towards anger, when he said, *Here now ye rebels*, and God, blessed be he, treated this as a failing, that a man like him should know anger in front of the congregation that Israel, in a situation in which anger was not warranted.

Rabbeinu Chananel

...the sin consisted of their saying, "*are we' to bring you forth water out of this rock?*" They should have said "*shall the Eternal bring you forth water?*" Just as they had said "*when the Eternal shall give you in the evening flesh to eat* etc." Similarly in the case of all the miracles they informed them that the Eternal would do wonders for them. And since they did not say so here, perhaps the people thought that Moses and Aaron brought forth the water for them out of the rock for their own wisdom.

10. רמב"ן (במ' כ:ח)

אבל לא נתחוויר, כי מאחר שצוה קח את המטה יש במשמע שיכה בו, ואלו היה רצונו בדבור בלבד מה המטה הזה בידו? וכן במכות מצרים שאמר (שמות ז טו) והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך, והוא להכות בו, ולפעמים יאמר נטה את ידך, ורצונו לומר להכות במטה, כי הכתוב יקצר בדבר הנשמע. ואין הנס גדול בדבור יותר מההכאה, כי הכל שווה אצל הסלע

11. רמב"ם (שמנה פרקים פ"ד)

וה"ר רבי משה (סוף פ"ד משמנה פרקים) סבר בו סברא, ואמר כי משה רבינו ע"ה חטאו הוא שנטה לצד הרגזנות באמרו "שִׁמְעוּ נָא הַמְרִים", דקדק עליו הש"י שיהיה אדם כמוהו כועס לפני עדת בני ישראל במקום שאין ראוי בו הכעס.

12. ר"ח – מובא ברמב"ן במ' כ:ח

... החטא הוא אמרם (פסוק י) הֲמִן הַסֵּלַע הַזֶּה נּוֹצֵיא לָכֶם מַיִם, וראוי שיאמרו יוציא ה' לכם מים, כדרך שאמרו (שמות טז ח) בָּתַת ה' לָכֶם בְּעָרֵב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וּגּוֹי, וכן בכל הנסים וודיעום כי ה' יעשה עמם להפליא, ואולי חשבו העם כי משה ואהרן בחכמתם הוציאו להם מים מן הסלע הזה, וזהו לא קדשתם אותי (דברים לב נא).

Rambam Foundation of Torah, 8:1

The Jews did not believe in Moses, our teacher, because of the wonders that he performed. Whenever anyone's believe is based on wonders, he has misgivings, because it's possible to perform a wonder through magic or sorcery. All the wonders perform by Moses in the desert were not intended to serve as proof of the legitimacy of his prophecy, but rather were performed for a purpose. It was necessary to drown the Egyptians, so he split the sea and sank them in it. We needed food and he provided us with manna. We were thirsty, so he split the rock providing us with water. Korach's band mutinied against them, so the earth swallowed them up. The same applies to the other wonders. What is the source of our belief in him? The Revelation at Mount Sinai. Our eyes saw, and not a stranger's. Our ears heard, and not another's. There was fire, thunder, and lightning. He entered the thick clouds; the Voice spoke to him and we heard, "Moses, Moses, go tell them the following..." Thus [Deut. 5:4] relates: "Face-to-face, God spoke to you," and [Deut. 5:3] states: "God did not make this covenant with our fathers, [but with us were all here alive today]." How's it known that the Revelation at Mount Sinai alone is proof of the truth of Moses' prophecy that leaves no apprehension? [Ex is 19:19] states: "Behold, I will come to you in a thick cloud, so that the people will hear Me speaking to you, so that they will believe in you forever." It appears that before this happened, they did not believe in him with a faith that would last forever, but rather with a faith that allowed for suspicion and doubts

Deut 13:2-4

2. If there arises among you a prophet, or a dreamer of dreams, and gives you a sign or a wonder, 3. And the sign or the wonder, comes to pass, of which he spoke to you, saying, Let us go after other gods, which you have not known, and let us serve them; 4. You shall not listen to the

13. רמב"ם יסודי התורה ח:א
 משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה, שהמאמין על פי האותות יש בלבו דופי שאפשר שיעשה האות בלט וכשוף, אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך עשאו, לא להביא ראיה על הנבואה, היה צריך להשקיע את המצריים קרע את הים והצלילן בתוכו, צרכנו למזון הוריד לנו את המן, צמאו בקע להן את האבן, כפרו בו עדת קרח בלעה אותן הארץ, וכן שאר כל האותות, ובמה האמינו בו במעמד הר סיני שעניינו ראו ולא זר ואזנינו שמעו ולא אחר האש והקולות והלפידים והוא נגש אל הערפל והקול מדבר אליו ואנו שומעים משה משה לך אמור להן כך וכך, וכן הוא אומר פנים בפנים דבר ה' עמכם, ונאמר לא את אבותינו כרת ה' את הברית הזאת, ומנין שמעמד הר סיני לבדו היא הראיה לנבואתו שהיא אמת שאין בו דופי שנאמר הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור שמע העם בדברי עמך וגם בד יאמינו לעולם, מכלל שקודם דבר זה לא האמינו בו נאמנות שהיא עומדת לעולם אלא נאמנות שיש אחריה הרהור ומחשבה.

14. דב' יג:ב-ד - נביא לע"ז

(ב) כי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך אות או מופת: (ג) וְבָא הָאוֹת וְהַמוֹפֵת אֲשֶׁר דָּבַר אֱלֹהִים לְאָמֹר לְכֹה אֲחֲרַי אֱלֹהִים אֲחֲרַי אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם וְנִעְבַּדְתֶּם: (ד) לֹא

words of that prophet, or that dreamer of dreams; for the Lord your God tests you, to know whether you love the Lord your God with all your heart and with all your soul.

Deut 18:18-22

18. I will raise them a Prophet from among their brothers, like you, and will put my words in his mouth; and he shall speak to them all that I shall command him. 19. And it shall come to pass, that whoever will not listen to my words which he shall speak in my name, I will require it of him. 20. But the prophet, who shall presume to speak a word in my name, which I have not commanded him to speak, or who shall speak in the name of other gods, that prophet shall die. 21. And if you say in your heart, How shall we know the word which the Lord has not spoken? 22. When a prophet speaks in the name of the Lord, if the thing follows not, nor come to pass, that is the thing which the Lord has not spoken, and the prophet has spoken it presumptuously; you shall not be afraid of him.

תִּשְׁמַע אֶל דְּבַר הַנְּבִיא הַהוּא אוֹ אֶל חוֹלֵם הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מִנְּסֻחַ ה' אֲ-לֵהִיכֶם אֲתָכֶם לְדַעַת הַיִּשְׁכֶּם אֲהַבִּים אֶת ה' אֲ-לֵהִיכֶם בְּכֹל לִבְבְּכֶם וּבְכֹל נַפְשְׁכֶם :

15. דב' יח: יח-כב - נביא אמת

(יח) נְבִיא אֱמָנִים לְהֵם מִקְרֵב אֲחִיהֶם כְּמוֹד וְנִתְּנִי דְבָרֵי בְּפִי וְדָבַר אֵלֵיהֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר אֶצְוֶנוּ: (יט) וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶל דְּבָרֵי אֲשֶׁר יִדְבֹר בְּשֵׁמִי אֲנֹכִי אֲדַרְשׁ מֵעַמוּ: (כ) אִם הַנְּבִיא אֲשֶׁר יִזְיֵד לְדָבַר דָּבָר בְּשֵׁמִי אֶת אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי לְדָבַר וְאֲשֶׁר יִדְבֹר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּמָּת הַנְּבִיא הַהוּא: (כא) וְכִי תֹאמַר בְּלִבְבְּךָ אֵיכָה יָדַע אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא דִבְרוּ ה': (כב) אֲשֶׁר יִדְבֹר הַנְּבִיא בְּשֵׁם ה' וְלֹא יִהְיֶה הַדְּבָר וְלֹא יָבוֹא הוּא הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא דִבְרוּ ה' בְּזִדּוֹן דִּבְרוּ הַנְּבִיא לֹא תִגּוֹר מִמֶּנּוּ: ס

<p>17. קדש הקדשים – במ' ז: פט (פט) וּבָא מֹשֶׁה אֶל אֱהֹל מוֹעֵד לְדָבַר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹוִי מֵעַל הַכַּפָּרֶת אֲשֶׁר עַל אֲרֹן הָעֵדוּת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיִּדְבֹר אֵלָיו:</p>	<p>16. גן עדן – בר' ג' (כד) וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכֶּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרֻבִים וְאֶת לֵהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:</p>
---	--

Rashi Vavikra 1:1

[God told Moses:] Go forth and say to them captivating words, [namely:] “For your sake God communicates with me.” Indeed, we find this is so for all the thirty-eight years that the Israelites were in the desert, placed under a ban, [i.e.] from the incident involving the spies and onwards, the [Divine] speech was not addressed especially to Moses, for it says, “So it was, when all the men of war had finished dying from among the people, that the Lord spoke to me saying ...” (Deut. 2: 16-

18. רש"י ויקרא א:א

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיִּדְבֹר יִקּוֹק אֵלָיו מֵאֱהֹל מוֹעֵד לֵאמֹר (ויק' א: א) - צֹא וְאָמַר לְהֵם דְּבָרֵי כְבוּשִׁים, בְּשִׁבְלֵכֶם הוּא נֹדֵב עִמִּי, שֶׁכֵּן מִצִּינוּ שֶׁכָּל שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנָה שֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר כְּמוֹנוֹדִים, מִן הַמְּרַגְלִים וְאֵילֶךְ, לֹא נִתְיַחַד הַדְּבוּר עִם מֹשֶׁה, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ב טז) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר תִּמְנוּ כָּל אֲנָשִׁי הַמִּלְחָמָה לְמוֹת

17). [Only then was] the Divine speech [again] addressed specifically to me.'

מִקְרָב הָעַם וַיְדַבֵּר ה' אֵלַי לֵאמֹר, אֵלַי
הָיָה הַדִּיבּוּר.

Numbers Chapter 17

16. And the Lord spoke to Moses, saying, 17. Speak to the people of Israel, and take from every one of them a rod according to the house of their fathers, from all their princes according to the house of their fathers twelve rods; write every man's name upon his rod. 18. And you shall write Aaron's name upon the rod of Levi; for one rod shall be for the chief of the house of their fathers. 19. And you shall lay them up in the Tent of Meeting before the Testimony, where I will meet with you. 20. And it shall come to pass, that the man's rod, whom I shall choose, shall blossom; and I will make to cease from me the murmurings of the people of Israel, whereby they murmur against you. 21. And Moses spoke to the people of Israel, and every one of their princes gave him a rod apiece, from each prince one, according to their fathers' houses, twelve rods; and the rod of Aaron was among their rods. 22. And Moses laid up the rods before the Lord in the Tent of Testimony. 23. And it came to pass, that on the next day Moses went into the Tent of Testimony; and, behold, the rod of Aaron for the house of Levi had budded, and brought forth buds, and bloomed blossoms, and yielded almonds. 24. And Moses brought out all the rods from before the Lord to all the people of Israel; and they looked, and took every man his rod. 25. The Lord said to Moses, Bring Aaron's rod again before the Testimony, to be kept for a sign against the rebels; that there may be an ending of their murmurings against me, that they die not. 26. And Moses did so; as the Lord commanded him, so did he.

Ezekiel Chapter 2

1. And he said to me, son of man, stand upon your feet, and I will speak to you. 2. And a spirit entered into me when he spoke to me,

19. בַּמ' יוֹ: טז-כו – קָרַח וְעֵדֻתוֹ
(טז) וַיְדַבֵּר ה' אֵל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (יז)
דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאֵתֶם מִטֵּה
מִטֵּה לְבֵית אָב מֵאֵת כָּל נְשִׂיאֵהֶם
לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מִטּוֹת אִישׁ
אֶת שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל מִטְהוֹ: (יח) וְאֵת
שֵׁם אֶהְרֹן תִּכְתֹּב עַל מִטֵּה לְוִי כִּי
מִטֵּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם: (יט)
וְהִנַּחְתָּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת
אֲשֶׁר אֲנֹעַד לָכֶם שָׁמָּה: (כ) וְהָיָה
הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר בּוֹ מִטְהוֹ יִפְרַח
וְהִשְׁכַּחְתִּי מֵעַלִי אֶת תְּלוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר הֵם מְלִינִם עֲלַיְכֶם: (כא) וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל
נְשִׂיאֵיהֶם מִטֵּה לְנִשְׂיָא אֶחָד מִטֵּה
לְנִשְׂיָא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר
מִטּוֹת וּמִטְהָ אֶהְרֹן בְּתוֹךְ מִטּוֹתָם:
(כב) וַיִּנַּח מֹשֶׁה אֶת הַמִּטּוֹת לִפְנֵי ה'
בְּאֹהֶל הָעֵדוּת: (כג) וְהָיָה מִמִּחֲרַת וַיָּבֵא
מֹשֶׁה אֶל אֹהֶל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָרוּחַ
מִטֵּה אֶהְרֹן לְבֵית לְוִי וַיֵּצֵא פָרוּחַ וַיֵּצֵא
צִיץ וַיִּגְמַל שְׁקָדִים: (כד) וַיֵּצֵא מֹשֶׁה
אֶת כָּל הַמִּטּוֹת מִלִּפְנֵי ה' אֵל כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטְהוֹ: ס
(כה) וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה הֲשִׁב אֶת
מִטֵּה אֶהְרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת לְמַשְׁמַרְתִּי
לְאוֹת לְבֵנֵי מְרִי וְתִכַּל תְּלוֹנֹתָם מֵעַלִי
וְלֹא יָמָתוּ: (כו) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר
צִוָּה ה' אֹתוֹ כִּן עָשָׂה: ס

20. יחזקאל פרק ב

(א) וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם עֲמֹד עַל
רִגְלֶיךָ וַאֲדַבֵּר אֵתְךָ: (ב) וַתְּבֵא בִי רוּחַ

and set me upon my feet, when I heard him speaking to me.

3. And he said to me, son of man, I send you to the people of Israel, to rebellious nations that have rebelled against me; they and their fathers have transgressed against me, even to this very day. 4. For they are impudent children and stubborn. I send you to them; and you shall say to them, Thus said the Lord God. 5. And they, whether they will hear, or whether they will refuse to hear, for they are **a rebellious house**, they will know that there has been a prophet among them.

6. And you, son of man, be not afraid of them, nor be afraid of their words, though briars and thorns are with you, and you dwell among scorpions; be not afraid of their words, nor be dismayed at their looks, though **they are a rebellious house**. 7. And you shall speak my words to them, whether they will hear, or whether they will refuse to hear; **for they are most rebellious**.

8. But you, son of man, hear what I say to you: Do not be rebellious **like that rebellious house**; open your mouth, and eat what I give you. 9. And when I looked, behold, a hand was stretched out to me; and, lo, a scroll of a book was in it; to me. And he spread it before me; and it was written inside and outside; and lamentations, mourning and woe were written in it.

Ezekiel Chapter 3

4. And he said to me, son of man, go, get you to the house of Israel, and speak with my words to them. 5. For you are not sent to a people of foreign speech and of a difficult language, but to the house of Israel; 6. Not to many peoples of a foreign speech and of a difficult language, whose words you can not understand. Surely, had I sent you to them, they would have listened to you. 7. But the house of Israel will not listen to you; for they will not listen to me; for all the house of Israel are impudent and stubborn of heart. 8. Behold, I have made your face hard against their faces, and your forehead hard against their foreheads. 9. Like adamant harder than

כְּאֶשֶׁר דָּבַר אֵלַי וַתַּעֲמֵדנִי עַל רַגְלִי
וַאֲשָׁמַע אֶת מַדְבַּר אֵלַי : פ

(ג) וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם שׁוֹלַח אֲנִי
אוֹתָךְ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל גּוֹיִם
הַמּוֹרְדִים אֲשֶׁר מָרְדוּ בִי הַמָּה
וְאֲבוֹתֵם פָּשְׁעוּ בִי עַד עַצְם הַיּוֹם הַזֶּה :

(ד) וְהַבְּנִים קָשִׁי פְּנִים וְחִזְקִי לֵב אֲנִי
שׁוֹלַח אוֹתָךְ אֶלֵיהֶם וְאִמְרַת אֶלֵיהֶם
כֹּה אָמַר אֲ-דְבַר ה' : (ה) וְהַמָּה אִם
יִשְׁמְעוּ וְאִם יִחְדְּלוּ כִּי בַיִת מְרִי הַמָּה
וְיִדְעוּ כִּי נְבִיא הָיָה בְּתוֹכָם : פ

(ו) וְאַתָּה בֶּן אָדָם אַל תִּירָא מֵהֶם
וּמִדְבָרֵיהֶם אַל תִּירָא כִּי סָרְבִים
וְסִלּוֹנִים אוֹתָךְ וְאֶל עַקְרָבִים אֶתָּה
יוֹשֵׁב מִדְבָרֵיהֶם אַל תִּירָא וּמִפְּנֵיהֶם
אַל תַּחַת כִּי בַיִת מְרִי הַמָּה : (ז)
וְדַבַּרְתָּ אֶת דְּבָרֵי אֶלֵיהֶם אִם יִשְׁמְעוּ
וְאִם יִחְדְּלוּ כִּי מְרִי הַמָּה : פ

(ח) וְאַתָּה בֶּן אָדָם שְׁמַע אֶת אֲשֶׁר אֲנִי
מְדַבֵּר אֵלֶיךָ אַל תְּהִי מְרִי כְּבַיִת הַמְּרִי
פֹּצֵה פִיךָ וְאָכַל אֶת אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן
אֵלֶיךָ : (ט) וְאַרְאֶה וְהִנֵּה יָד שְׁלּוּחָה
אֵלַי וְהִנֵּה בּוֹ מַגֵּלֶת סֵפֶר : (י) וַיִּפְרֹשׂ
אוֹתָהּ לִפְנֵי וְהִיא כְּתוּבָה פְּנִים וְאַחֲרֵי
וְכָתוּב אֶלֵיהֶם קִנּוּיִם וְהִנֵּה הוּא : ס

21. שם פרק ג

(ד) וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם לָךְ בָּא אֶל
בַּיִת יִשְׂרָאֵל וְדַבַּרְתָּ בְּדַבְרֵי אֶלֵיהֶם :
(ה) כִּי לֹא אֶל עַם עִמְקֵי שָׁפָה וְכַבְּדֵי
לְשׁוֹן אֶתָּה שְׁלּוּחַ אֶל בַּיִת יִשְׂרָאֵל : (ו)
לֹא אֶל עַמִּים רַבִּים עִמְקֵי שָׁפָה וְכַבְּדֵי
לְשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע דְּבָרֵיהֶם אִם
לֹא אֶלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הַמָּה יִשְׁמְעוּ
אֵלֶיךָ : (ז) וּבַיִת יִשְׂרָאֵל לֹא יֵאבּוּ
לְשִׁמְעַע אֵלֶיךָ כִּי אֵינָם אֲבִים לְשִׁמְעַע
אֵלַי כִּי כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל חִזְקֵי מִצַּח
וּקְשֵׁי לֵב הַמָּה : (ח) הִנֵּה נֹתַנִי אֶת
פְּנִיךָ חִזְקִים לְעַמֵּת פְּנֵיהֶם וְאֶת מִצְחֶךָ

flint have I made your forehead; fear them not, nor be dismayed at their looks, though **they are a rebellious house**.

22. And the hand of the Lord was there upon me; and he said to me, Arise, go to the plain, and there I will talk with you. 23. Then I arose, and went to the plain; and, behold, the glory of the Lord stood there, like the glory which I saw by the Kevar river; and I fell on my face. 24. Then a spirit entered in me, and set me upon my feet, and spoke with me, and said to me, Go, shut yourself inside your house. 25. But you, O son of man, behold, they shall put cords upon you, and shall bind you with them, and you shall not go out among them; 26. And I will make your tongue cleave to the roof of your mouth, that you shall be dumb, and shall not be to them a reprover; for **they are a rebellious house**. 27. But when I speak with you, I will open your mouth, and you shall say to them, Thus said the Lord God; He who hears, let him hear; and he who refuses to hear, let him refuse to hear; for **they are a rebellious house**.

Rashbam Numbers 20

Speak to the Rock – the Holy One blessed be He did not command to take the staff to smite the rock, as He had done at Refidim, where it is written: *And smite the rock and water shall come forth*, rather He commanded to take the staff to show them their rebelliousness, as it says: *to be kept for a sign against the rebels*, but with speech would he speak to the rock to give forth its water...

Ibn Ezra Numbers 20:9

The staff from before the Lord – This is the ‘Staff of G_d’, which was resting before the [Ark of] Testimony

חֶזֶק לְעַמַּת מִצְחָם: (ט) כְּשָׁמִיר חֶזֶק
 מִצָּר נִתְּנִי מִצְחָד לֹא תִירָא אוֹתָם
 וְלֹא תַחַת מִפְּנֵיהֶם כִּי בַיִת מְרִי
 הַמָּה: פ
 (כב) וַתְּהִי עָלַי שֵׁם יְד ה' וַיֹּאמֶר אֵלַי
 קוּם צֵא אֶל הַבְּקָעָה וְשָׁם אֲדַבֵּר
 אוֹתְךָ: (כג) וְאָקוּם וְאֵצֵא אֶל הַבְּקָעָה
 וַהֲנֵה שֵׁם כְּבוֹד ה' עִמָּד כְּכֹבֹד אֲשֶׁר
 רָאִיתִי עַל נְהַר כְּבָר וְאָפֵל עַל פְּנֵי: (כד)
 וַתָּבֵא בִי רוּחַ וַתַּעֲמֵדְנִי עַל רַגְלֵי וַיְדַבֵּר
 אֵתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֵּא הַסֵּגֶר בְּתוֹךְ
 בַּיִתְךָ: (כה) וְאַתָּה בֶן אָדָם הֲנֵה נִתְּנִי
 עֲלֶיךָ עֲבוֹתִים וְאֶסְרוּךְ בָּהֶם וְלֹא תֵצֵא
 בְּתוֹכָם: (כו) וּלְשׁוֹנְךָ אֲדַבֵּיק אֶל חִפְךָ
 וְנִבְּלַמְתָּ וְלֹא תִהְיֶה לָּהֶם לְאִישׁ
 מוֹכִיחַ כִּי בַיִת מְרִי הַמָּה: (כז)
 וּבְדַבְרֵי אוֹתְךָ אֶפְתַּח אֶת פִּיךָ וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲ-דְנִי ה' הַשְּׁמַע
 יִשְׁמָע וְהַחֲדֵל יַחֲדָל כִּי בַיִת מְרִי
 הַמָּה:

22. רשב"ם במ' כ'

ודברתם אל הסלע - לא צוה הק' לקחת את המטה להכות בו הסלע כמו שעשה ברפידים שכת' שם והכיתם בצור ויצאו ממנו מים, אלא המטה צוה לקחת להראות בו קשי מרי שלהם כדכת' למשמרת לאות לבני מרי, אפס בדבור ידבר אל הסלע לתת מימיו...

23. ראב"ע במדבר פרק כ:ט

(ט) *את המטה מלפני ה'* - הוא מטה הא_להים, והוא המונח לפני העדות: